

NEVTEPENO
POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

Zmožna Gospá Vogrska.

POBOŽEN MESEČEN LIST.

Vrejúje ga: **KLEKL JOŽEF** vpok. pleb. v Črenslovcih.

Vsebina.

(bi) : Marija najde Jezusa	97
Jožef : Sveti Jožef	100
Vindex : Slovenci, doma ostanite !	102
Klekl Jožef : Tretji Red Sv. Frančiška	107
Národnen : Iz življenja vogrskih slovincov	109
R. I. salez : Lúbézen do bližnjega	111
— : Jezusova oblúba	116

Drobíz, glási, list za deco.

Cena lista je za domače dve koroni; za amerikance pa tri. K listi dobijo tak domači, kak i amerikanci kalendar. Ali potrebno je list naprejdolplačati. Ki nemore naednok vse dolplatiti, naj da vsako pol leta 1 korono, ali konči 50 filerov vsaki frtao naprej.

Penezi i pisma za list naj se pošilajo na sledeči naslov: Klekl Jožef plebanoš na pokoji v Črenslovcih. Cserföld, Zalamegye.

Za naročnike i širitele lista se vsaki mesec slúži edna sveta meša.

Čisti dohodki lista se obrnejo na zidanje ednoga samostana v Krajini Slovenskoj na Vogrskom.

Dari.

Na mešni obleč za kapelo malopolansko :

5. roža društva s. Oršole: Šömen Kata 1 kor., Lebar Ana 1 kor., Špilák Gejta 1 kor., Trátjek Kata 60 fil., Púcko Ana 1 kor., Hozjan Ana 1 kor., Cigan Ana 1 kor., Hozjan Ana 1 kor., Šernek Kata 1 kor.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA, ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJŪJE GA :

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensloycih. Cserföld, (Zalamegye).

Z dovoljenjom višesnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice l. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, šteri den je te pobožen list prvič slovenom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Maria najde Jezusa.

Düševni račun po zgübi.

Kda je Marija naišla Jezusa, je právila : „Sinek, zakaj si naj ostavo? Z teškim srcom sva te iskala!“ Pa Jezus ne krivio z niednov rečjov matere, samo telko je pravo: ka znáta, kde sam zaostao, či sam zaostao i zakaj sam

zaostao to tudi moreta znati: vu posli mojega Océ nebeskoga.

Či se s tebov zgodi, ka zgubiš Jezusa na eden hip pa ga znova nazáj naideš, si premišlavaj, zakaj se je zgodilo, ka si zgübo njega, ka si po takšem hasek vzemeš tudi iz zgübe.

Jeli se je nej zato zgodilo, ár si se mláčnosti dao prek vu slúžbi božoj ino si tak sám odpravo Jezusa od sebe z svojimi falingami! Vsakdenésnje se ponávlajoče prestopnje glási dšnevesti plot gradijo med tebov i med Jezusom.

Jeli si ne dao srca náglošči, nerédnomi nagibi, kakšoj nevarnoj nasládnosti mesto toga, ka bi jo včasi vu začétki vmoro v sebi?

Se ne zgodilo, ka je Bog kakši máli áldov želo od tebé, kakše málo zatajüvanje ,ali človeče lübavi opüščenjé pa se je tebi ne dopadnolo doprinesiti Bogi želnoga áldova? Ki áldove zatajüje Bogi, on se vöjemlé z njegovoga posebnoga varstva, štero pri človeki na stráži stoji ino ga občuva blodnih potih.

Či spoznaš, ka je tákši zrok bio zgübe zrok, odpravi ga od sebé pa kda ga odpráviš, z rečjov, kda včinis, ka je Bog vu tvojem dšhi želo od tebé, te znova naideš Jezusa i lübav njegovo.

Ne pozábi, lüba dšha, ka vsako velko delo, naj si bode dobro ali božno, máli zacsétek má. Nájvékši cvet tudi z máloga popovjá zrasté pa z vnogih málih kaplic velki deždž nastáne.

Záto bodi veren vu málom, ka boš mogoči veren biti tudi vu velkom. „*Ki na malenkosti ne pázi, pomali vu velke nevarnoszi pride.*“ (Modr. 19, 1.).

Mále falinge, štera si mláčna srca tak rada dopüstijo, te pomali obrnéjo od Jezusa ino odženéjo Jezusa od tebe. Pa či ti včasi ne raztrgajo vezálja lübavi, li je razpüstijo. Na dševno mrzločo kážejo ino mrzločo poro-

dijo. Mláčna dūša se naj ne čūdiva, či jo rosa tolázbe bože porējci poišče.

Záto pazi dūša moja! „Z velkov pazlivostjov stráži, verostūj ober tebé“ — te opomina kuiga modrosti!

Kelko skrbi maš na sebé, telko napredka boš meo vu žitki dūševnom.

Ne pozábi to tūdi, ka Jezusi pol srca ne trbe. On je srce tvoje z cela sebi stvoro. Celo je tūdi ščé meti! Ali je lelko ne vreden njega? Si je on ne zaslūžo, ka bi ga ti z celoga srca lūbo?

Vernost je vezálje tistoga sladkoga prijátelstva, štero lūbav naprávi med dūšov i med Jezušom.

Obnašaj se tak proti Jezusi, kak si želeš, ka se naj on obnaša proti tebi.

Tak veliko želo máš, ka bi se Jezus ze vsemi kinči svoje lūbéznosti ino milostivnosti tebi dao — vej pa daj ti tūdi sebé z cela njemi.

Koga lūbimo, onoga vsako reč z veseljom poslušamo, vsako miseo ščémo vgoniti, vsako želo njegovo z veseljom radi spunimo. Zato vzemi ti tūdi vsako reč Jezušovo z pripravnov bogavnostjov; pazi na šepetanje njegove lūbéznosti, štera se tiho glasi v tvojem srci, glédaj, ka boš njemi vu vsem povoli hodo.

Se bojiš, ka takše vernosti i lūbavi ti nemreš meti? Istina je, sam od sebe nikdár ne, nego od milošče bože de ti že šlo, štero miloščo Bog vsakomi dá, ki se je vrednoga včini.

Ali se bojiš, ka ne bodeš mogeo stálen ostáti? Istina je, od sebé gvūšen nemre biti nišče. Tak de tūdi prav, či se vu sebi ne bodeš vūpao, liki, samo vu Bogi, ka boš daleč hodéci od prevzetne zavūpanosti z stráhom obdelavao svoje zveličanje vu etom doli trpljenja. Samo v nebésaj so gvūšni i blázeni, ki se več ne imajo bojati, ka bi je kaj odtrgnoti moglo od Jezusa. (bi.)

Sveti Jožef je nê bio teloven oča Jezušov, ali meo je zato vso oblast nad njim, tak, da bi njemi pravi oča bio.

Ta čast sv. Jožefi posvedočimo to. Sveti Jožef je bio pravi mož Marijin. To nam očivesno svedoči sveto pismo, kak smo že v marcijskom listi razložili. Če je pa to tak, te je po rečaj sv. pisma „Žena nema oblasti nad svojim telom, nego mož“ (I. Kor. VII. 4). Marijino telo popolnoma pod sv. Jožefa oblast spadalo. Njegovo je tak bilo, kak je roža moja, štera v mojem püngradi zrasté.

I roža, štera v mojem vrteci zrasté, če dvá cveta má, je morebit samo eden moj? Ne, oba sta mojiva, čeravno bi ta roža to lastnost mēla, ka po navadi samo en cvet požené, oba sta mojiva, da oba moj ográček rodi. Rávno tak je sveti Jožef tūdi oba cveta dobo, ne samo Devico Marijo, nego Jezuša tūdi, da Jezuša, té najlepši cvet je pognala njegova roža, njegova last poleg Bože vole, njegova najsveteša tovarišica.

Pobožen Suarez modro pravi: ka če v mojem ogradi na čūden način edna vretina nastane, je morebit ona ne moja? Gotovo da je. Ravno tak je vretina svega dobrega, vseh milosti, večnoga žitka, Gospod Kristuš, štera je z Marijine brezmadežne utrobe nastanola tūdi sv. Jožefa, da ograd, v šterom ja nastanola je popolnoma njegov bio, to je Bl. Devica Marija je bila njegova tovarišica.

Nadale zakonska zvéza napravi po Božoj voli med zakonskima edno volo i edno srcé, zavolo česa ednoga imanje v gotovoj meri láda tūdi drūgi. Da je pa Dev. Marija mati bila Božega Sinū, Sveti Jožef, da je ž njov ednoga srca i edne vole bio, je záto právo očinsko oblast dobo do njega, čeravno je ne bio njegov teloven oča.

To je pá razloženje imenūvanoga vučenoga Doktora Suarez. Cornelij a Lapide pa právi, ka je sveti Jožef ne samo štimani oča ali hraniteo bio Jezušov, ali, kak mi

slovinci pravimo „očija“, to je ki se od pasterkov toti zové za očo, oblasti očinske pa nikše nema do njih — nego sv. Jožef je meo vse pravice očinske iz zakona izvirajoče do Jezusa, čeravne je ne bio njegov teloven oča.

To pravico nam posvedoči sv. pismo, v šterom se ne imenūje sv. Jožef samo od tistih za Jezušovoga očo, ki so toga čūdno narodjenje ne poznali, nego od samoga sv. evangelista Lukača, ki je popisao, ka je Jezuš od Dūha svetoga poprijéti v Marijinoj presvétoj utrobi. On piše »Gda bi dete Jezusa njegovi starišje prinesli« (Luk. II. 27.) to je v cerkev, naj ga Bogi darūjejo. I ravno on piše opet »I njegov oča i njegova mati sta se čūdila nad tem, kaj se o njem gučalo.« (Luk. II. 33.).

Gledajte, tisti sveti mož, ki zna i to tūdi popiše, ka je sveti Jožef ne bio Jezušov oča, tisti ga li za očo zové. Zové ga pa po sv. Dūhi presvetlen. Zakaj koli? Zato, ka je znao i vervao, da on ma vso oblast očinsko, kak en právi oča nad Jezušom.

I ešče sama Dev. Marija, mati Jezušova imenūje sv. Jožefa za njegovoga očo i s tem očivesno szpozna, ka je ona sv. Jožefa očinsko oblast nad Jezušom spoznala i Jezušeka včila, naj ga boga i poštūje, kak pravoga svojega očo, čeravno njemi je ne bio teloven oča. V cerkvi, gda ga najde, njemi to ešče z žalostjov naznani „Glej, oča tvoj i jaz sva žalostna iskala tebé“ (Luk. II. 48.).

Sv. Augustina reči esče poslušajmo „Zato bi Jožef ne bio Jezušov oča, ka ga je Marija ne po teli od njega poprijela? To naj nikak ne misli krščanska čistoča! Ka je čista žena rodila, ne bi dobo čisti mož? Pravičen je mož, pravična je žena: Sveti Dūh počivajoč na pravičnosti obá, obema da siná tak, ka spol, šteri ga má rođiti ga i za možá rodi. Zakaj je tak oča? Tem bole je oča, kem čistejši je.“ (Serm. 51. c. 15. 20.)

Hodimo z vūpanjom k tomi najsvetešemi oči!

Jožef.

Slovenci, doma ostante!

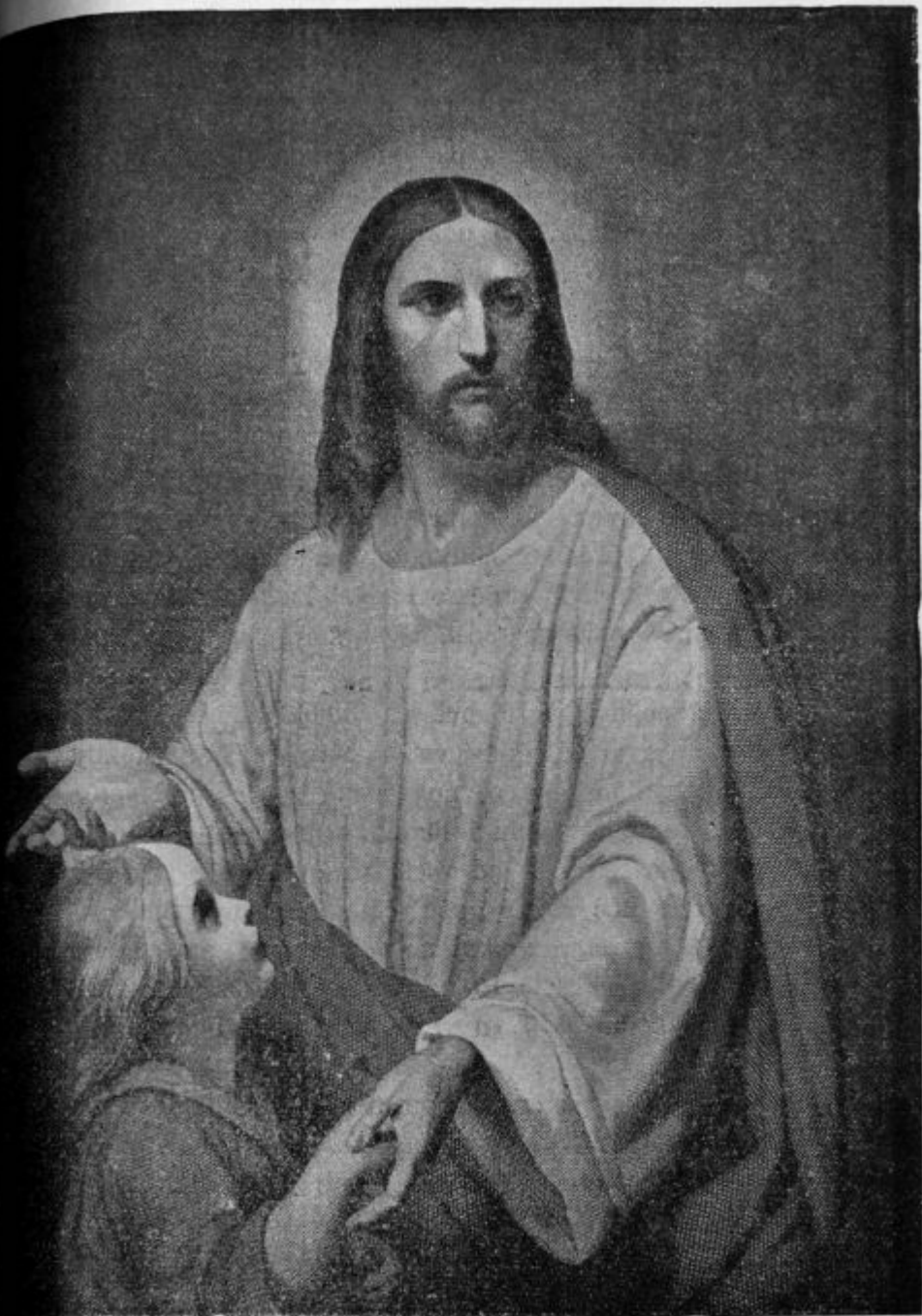

preminočem decembri je v Szatmár varaši eden sabolski detič sekerov bujo 14 let staroga vučenca, šteri njemi je od meistra pláčo domo prineso. Dečak je tūdi drūgim pomočnikom neso domo v tјédni zaslūženi najem, vse vkūp 144 korun. I zatogavolo ga je ov vmoro, ar njemi je to šumo šteo vkraj zėti. Pred sodnijov se je lūdomorec stem zagovárjao, ka si je za božične svétke penenze šteo spraviti. Osođili so ga na dosmrtno vozo.

Zdaj vu februari je pá v Budapešti eden mládi delavec ednoj 9 let staroj deklici gut prek vrezó i porobo z hize nikaj beloga obleča, šteroga je za 12 korun založo. Mati deklice je ne domá bila, ár sirota dovica je na pláci sád odávala, naj si kaj zaslūži i tak drágo árendo pláča i sebe i svoje dete preživi. Hūdodelnika so za 3 dni v Komáromi zgrabili. Sodba je ešče ne bila.

I po velikih mestaj to neprestanoma tak ide. Dnes eti vmorijo ednoga vūtro tam. Zrok té strašne človeče lagoonine je to, ka lūdstvo vu velike várašé sili. Vnogim se vés ne dopádne, gospoda ščéjo biti, povržejo svoj lepí dom i hajdi vu váraš. Tak po várašaj dosta lūdih išče delo, i vsi ga ne nájdejo. Ali pa či najdejo kakše delo, tak slabo pláčo dobijo, ka nemrejo rédno živeti. Ár vu várašaj je kvarteo i živež tak drági, ka 4 korone niti ednomi samomi človeki ne dohája na den. Tak se povekšava vu várašaj cifrasto siromaštvo. Lūdjé ščejo v gospodskoj opravi hoditi, gospodske návade nasledūvati, ali ne majo k tomi penez.

Prisiljeni so vu podzemelskih vlažnih kámraj kvarteo gorizėti, kde v ednoj máloj kámri 10—15 lūdih spi, možki, ženske, dečki, dekle, zdravi, betežni, vse v križ. Hrána toga vbogoga lūdstva je ne bolša, kak kvarteo.

Jezus, prijatelj decé.

Zdaj v jesen so v Grádci zaprli Farendla mesára, ár njemi je eden vogrski židov zginjene svinjé pošilao i on je to meso vótržo. Malo falej je dáó, záto so siromaški lúdjé radi kúpūvali. Ne dávnó so pa v Pešti prijali ednoga, ki je lúcke pse vkúp lovio i kláo i to meso za birkeče i zaveče odávao. Ka pa, ka policáji ne vzemejo vpamet? Vse, ka si siromaški lúdjé za hráno kúpūjejo, mleko, mást i vse je ponarejeno, hamišno!

Té žalostne varaške razmere rodijo med siromaškim lúdstvom brezbožnost ali nevernost, razvúzdanost žitka, poželenje lúdskoga blága, betege, vozo i preráno smrt.

Z vési vu varaš pridoči lúdjé tiste nasledūjejo, med štere pridejo. I da na vékše med brezbožne, neverne lúdi pridejo, záto oni túdi tak činijo, kak tei: Bogá ne molijo, v nedelo mesto cérkvi v krčmo idejo. Tak za krátki čas neverniki, právi poganje postánejo, šteri več sami sebé ne poznajo.

Kakštéč pošteni mladenci ali mladenke pridejo na takši varaški kvarteo, kde vu kakšoj okajenoj lúknji 10—15 lúdi spi, morejo se pokvariti. Tesno prebivanje med nečistnikami, tovajami i lúdomorcami zagifta nedužnost. Prilike na greh se od vseh krajov ponūjajo. Celi den i ešče celo noč božne guče čūjejo, grešne példé vidijo. Vidijo takše, štere nikaj ne delajo, pa itak cifrasto hodijo i dobro živéjo. Na to ne mislijo, ka do té za krátek čas ali v špitáo, ali vu vozo mašerale, nego nasledūjejo je.

Prosti lúdjé z vési vidijo vu varaši veliko gospodo, šteri dosta penez májo pa je lahko razsipavajo na paradijo i telovno vživanje. To vu slabih i nevučenih lúdeh zelenje pobūdi, ka bi oni túdi tak vse radi vživali i vu vsem bogato gospodo nasledūvali. Ali kde zemejo peneze k tomi? Pozelejo lúcko blágo. I či se skaže prilika, túdi

zemejo lúcko blágo, či neide po skrivomá, so túdi gotovi zéti po sili, i či je što na poti, túdi človeka vmoriti, naj svoje grešno želenje spunijo. Teda se pa odpré pred njimi voza.

Slaba hrána, božen kvarteo i pokvárjeni zrák razširjava plúčni beteg, jetiko ali tuberkulozo. Dokázano je, ka 75 procentov delavskoga stána lúdih vu várašaj v tom betegi vmerjé. Za volo slabe hráne se vnogi varaški siromák na žganico navádi, ár potom ne čúti gláda, špiritus njemi žalodec vkúp potégne. Ali špiritus je najvéksi neprijáteo zdrávja, po njem se jetika náglo rázširjava. To je zrok, ka najveksi del siromaških varaških delavcov že pred svojim 40. letom vmerjé. — Ne ménši neprijáteo zdrávja je tesen, mali kvarteo, kde vu ednoj malo sobi po desét lúdih spih. Zdravoga zráka je ne mogoče notri pústiti, ár oblok je tak nisiko pri zemli, ka skoz njega drúgo ne pride v sobo, kak práh i z gobami ráznih betegov pun zrak z vulice ali pa z vonjéčega dvora.

Keliko bolše je vse na vesnicaj, pa priliko na našem slovenskom Goričkom! Čisti zrák, zdrava, nepokvárjena hrána, dobra voda, zdravo delo pod milim nébom!

Pomilúválni, varaški delaci od jútře do večéra, vu zimi i vleti, vsikdár edno delo delajo. Tak je ne čúdo, ka spodobni postánejo k mašinom, med šterimi delajo; za vse, ka je dúševno i nadnaturalsko, odrevenejo, nečútlivi postánejo. Pred sebov vidijo moč mašina i pozábijo, ka je vse to vsamogoči Stvoriteo tak modro napelao.

Keliko lepše je polsko delo! Vsaka svetla kaplica rosé, vsaki pisani cvet opomina polskoga delaveca na božo lepoto i dobroto. Mile vtičice s svojim spevanjom vábijo polodelavca i pastéra, naj gori podigne srcé k Bogi i njemi hválo dáva. Što vidi bliže vplivanje bože previdnosti na človeče delo, kak polodelavec? I što čúti bliže nezmerno božo moč, kak polodelavec vu strašanskem bliski i grmlenci? Tak podigáva polsko delo človeka bliže k Bogi i obdrži

ga vu pobožnosti. Ne dávno sam v Béči bio. Glédao sam zaútra lúdi, kak so se paščili vu fabrike i drúge delavnice. Vsi bleđi, vsi sprepadjenim grbavim obrázom i z motnimi očmi! Veséloga lica sam ne vido med njimi; stem menje takšega, ki bi ti z dobre vole spevao ali fúčkao, kak veséli i zadovolni polodelavci činijo. — Keliko veselejše glédati polodelavce! Tū vidimo zdrave obráze, žive oči, dobro volo! Záto nemrem razmeti, zakaj silijo lúdjé vu varaše, zakaj premenijo zdravo pole s okajenov i smrdéčov fabrikov. — Nikák právi ka praj varaški lúdjé bolše živéjo, kak na vesnicaj. To pač takši právi, ki nikaj neve. Ar pravica je to, ka kméčki ali páverski lúdjé najbolše jejo. Mleko, hržéni krúh, z pšenične mele napravlene jestvine, grah i drúge skúhe, to so te prve i najbolše hráne; i to čisto i nepokvárjeno májo pávri i k tomí tūdi májo čisto mást, ne z loja ali z parafina, nego iz zdrave slanine. Ki to misli, ka je meso ta prva i najbolša hrána, tisti nikaj ne razmi. Človek je naimre ne vuk, ka bi samo meso jo. Meso nesme biti glávni del hráne, nego samo dodátek. Glejte varaške lúdi, kak bleđi hodijo, ár dostakrát meso jejo. I glejte naše goričke slovence, šteri se stalno domá zdržávajo, samo te jejo meso, kda koline držijo, ali kakše redke slovesne dni pa kak so čvrsti, krepki i zdravi! Ništera varaška velika gospá i gospodičina bi rada jezere pláčala, či bi zdravo erdéchico goričkih dekeo mogla dobiti vu svoj obráz. — Ali zdrava fárba ne visi samo od hráne, nego dosta bole od důševnoga mira. I v tom táli so tūdi páverski lúdjé ti srečni. Ar oni so obdržali vero vu Bogi, v miri so z Bogom i svejtom, ar so zadovolni; vihérje varaških grehov ne pustošijo vu njihovoj důši.

Záto drági slovinci, domá ostante! Zaman idete iskat srečo vu varaše, ne najdete je. Sreča, zadovolnost je ne vu varašaj domá, nego vu vesnicaj. Či že ništeri med vami morejo iti vdaléšnje kraje na delo, naj neidejo vu

velike varaše i sajave fabrike, nego na polsko, vrtnarsko i drugo zvuenešnje delo. Posebno dekle naj neidejo vu varaše na službo; ar tam se za gospodičine držijo; srpa i motike več za svejt nebi prijale v roke; záto ráj vu váraši ostánejo, široke klobúke nosijo i na slednje je kakši varaški delavec ali meštarski pomočnik za ženo zeme. Nasledek toga je skoro vsikdár jáko žalosten.

Bog je vogrskim slovencom lepo imanje, krasno zemlo dao, vu šteroj vse zrasté, štera zadosta krúha dá vsem slovencom, štera ešče dvakrat telko lúdih lahko zdrzáva, samo jo trbe dobro obdelávati. — Ki to svojo lepo domovino povržejo, so navékše pogúbenci; vu daléšnjem svejti pogúbijo svojo pobožnost, zvestost svétoj veri i pogúbijo se na veke.

Vindex.

Tretji Red Svetoga Franciška.

Kako naj vživajo tretjeredniki jestvino i pitvino?

II. Poglavlja §. 3. razlaga to dužnost, ki se glasi: „*Jed in pijačo naj vživajo zmerno: in naj se ne vsedejo k mizi in ne vstanejo od nje, preden niso pobožno in hvaležno Boga molili.*“

Prvi del te dužnosti véže tretjerednike na zmernost, mertučlivost, zdržnost, ali z drugimi rečmi, ka so dužni gotovo mero, ali mertik držati pri jeli i pili i tak se zadržavati. Ta mera se pokaže v sledečih 7 točkah:

1. ne jejmo zvün mála. Mal je navadno troji. Zajútrk, obed, večerja. Zvün vremena jako težavnoga dela si jūžine ne zemimo. I če bi si jo vzeli, naj te tá nadomesti večerjo. To se zgodi, gda človek koga pohodi i ga té k jūžini priprávi. Sv. Bonaventura právi „*Ne želimo*

š je s, s je sz, č je es, ž je zs.

si jedi zvün mála.“ Če že želeti nam ne dovoli té svetnik, tem menje nam pa te dovoli vživanje hrane i pijače zvün mála.

2. Ne želimo i ne správlajmo si fineše i dragše hráne, kak se našega stána pripraví. Vsakojačke „gospodske hrane“ obteršijo želodec i spráznijo žepe. Ka je gospodé več betežne, kak prostih ljúdih — so té „gospodske“ — močno začinjene i jáko fine hrane zrok.

3. Ne jej več, niti večkrat, kak ti je potrebno i jej zato, naj ti hrana telo okrepi, ne da bi je obteršila“ nas opomina sv. Bonaventura. Človeča natura jako malo potrebuje. Nam se ne trebe krmiti; smo ne zato da bi nas doliklali i za slemen vesili, nego naj mámo moč Bogi slúžiti, poleg njegove vole dužnosti svojega stana, v šteroga nas je on postavó, verno spuniti. Jejmo i pijmo zato samo za potrebno moč. Ki se krmiti šče, se zato buje túdi doli, kak právi sv. pismo, nego za sodbo se buje doli, gda bodo húdi dúhovje ž njega koline slúžili. Sv. Alfonz tak piše, ka človek, naj teliko samo jê i pijé, ka po jeli i pili nalehci more molitve svoje oprávlati, to je ka ne zadremle. Ki si po jeli komaj odiháva, je té predpis nikak ne zdržao, i nezmeren je bio. Da naj si nišče ne misli, ka je samo te nezmeren, gda teliko jê, ali pijé, ka ga tere, — že te sem nezmeren, če samo vodo pijém gda sam je ne potreben.

4. Ne jejmo prehitro, niti prepočasno. Stvár vdárimo po gobci, če nam šče z silov tá vdariti, kaj njoj ponújamo, ali pa, gda nešče jesti i piti — svojoj naturi túdi dajmo en vdarec vseli, gda nas na parovnost vleče, ali gda nešče kakše prostejše hrane jesti. Samo tisto ne jejmo i pijmo, kaj bi nam znalo naškoditi. Préberc ne poznajmo!

5. Zatájimo se večkrat, pač vsaki hip pri jeli i pili. Te bolši falaček ne vzemimo vü, malo nehajmo na tanjeri, ne zpráznimo kupice na edno dúško, kakšteč nas žeja kole, ali malo potrpio i včasi ne segnimo v skledo i

drūgo takše malo zatajūvanje oprāvļajmo vsaki mal. Ali delajmo to vse iz lūbēzni do Jezusa i na keliko li mogoče tak, ka nas drūgi ne opāzijo.

6. Dajmo siromakom, kaj sebi odtrgamo. Sv. Tomaž iz Villanove je ne dopūsto na stol si prinesiti prebrāne hrane. Pravo je „kaj bi te preberce koštale, siromakom sliši; jaz sem ne gospod mojih dohodkov, nego samo delivec.“ Ki se pri velikih mālaj z štiraj, petih hrān ne nasiti, ne je vreden povablenja.

7. Mislimo na zgléd lūblenoga Jezusa, ki je po rečah sv. Alfonza v celom življenji z ječmenim krūhom bio zadovolen i najprostejše živo i na življenje sv. Franciška, redovnoga očo našega, ki je vina ne pio i k jestvini si je mrzlo vodo i pepel mešao, pa včasi ešče vodé ne pio, naj se samo zataji. Po tih zglédaj zatajimo se mi tūdi, naj vredno pokoro činimo.

K dokončki si zmislimo na reči sv. pisma v „vnoĝih hrānāj je beteg; ki se pa zadržāva, si žitek podūša. (Sir. XXXVII. 33, 34.)

Klekl Jožef.

Podobe iz življenja vogrskih slovincov.

Gēta z detetom pri krsti.

Pri Rojākovih so mālō dobili. Zna že cela fara. Ženske dobro na računi drzijo, gde se „kola poterejo“, ali gde se štera ženska „v kot vdāri“. Pri predgi se malo ne zadavijo, tak se jočejo, gda se kaj miloga predāva, štero je po žmaji njivoga srca; — po predgi si pa skuzé obrišejo i se tak ravnajo po slišanih rečeh, da začēnše pri dūhovniki i dokončavše pri malom župani (riftari, birovi) vsakoga kaj malo pogladijo — z jezīkom. To je prej sklep predge. Ka pri tom sklepi

porodnice tūdi na vrsto prido, je samoobsebi razumlivo. Rojakova Manka „de prej mēla“, so tūdi že pred ništerimi mesecami osodile ravno pri srednjih cerkvenih dveraj. -- Zdaj se je te zgodilo, kaj so pričakūvale. Babica Ana že nese novorojenčka, šteroga bodo za Ivana krstili, k Gēti.

Botra Gēta ne „špilajo gospodstva“. Kak njim babica dete do rok dá, je več z rok ne pūstijo „Jaz bom odgovorna za dūšo toga deteta“ — pravijo — „če stariši merjéjo, ali ne bodo pazili na njé“. „Na mojih rokáj se ščisti od izvirnoga greha; na mojih rokáj postane to dete cérkev svetoga Dūha; na mojih rokáj boš drago dete bože dete; ne pūstim te z rōk.“ I med tem pogovarjanjom je k sebi stisnejo i je veselo nesejo v hižo božo, naj sv. krst zadobi.

Bi vidili vi dragi, čtevci — ali ešče bole drage čtevkve Geto, pri Krsti dete na rokáj držati! Ne ga pri njih smeja, ne pogučavanja z babicov, ne šegavoga obnašanja z novim oblečem, nego z podvešnjenimi očmi ponizno odgovárjajo na pitanje dūhovnikovo i dokeč dūhovnik latinske molitve oprávlajo, oni dosta i dostakrat poglédnejo proti velikomi oltári i zdihávajo: „Jezušovo srcé, verjem, da si živo tū v oltári pod podobov krūha — vzemi to dete za svoje i reši je skoz celo življenje smrtnoga greha“. Gda se pa dete okrsti, te pa zráven k velikomi oltári žnjim ido od krstnoga stūdenca i prosijo tam pobožno i ponizno miloščo, naj dete krstne nedužnosti nigdár ne zgūbi. V té namen je zročijo angeli čuvári, krstnomi Patroni, Blažennoj Devici Mariji i Sv. Jožefi pa prosijo té lūbe svetnike, naj to dete obdržijo pri Srci Jezušovom. I kakša je radost zdaj njihovoga srcá, ka so ednoj dūši pá pomágali nébo odpreti, to odkrivajo po poti, gda z detetom domo idejo.

Národuen.

Lübezen do bližnjega.

Ki razsipavle peneze v veselich in za nepotrebna dela, okoli sebe pa glad trpeče sirote ne pomaga, je ne vreden da bi se za bližnjega zvao.

„Jaz vam zapovedavlem“, pravi Gospod, „odpirajte svojo roko svojimi potrebnomi in siromaškomi brati. Ne zapri svojega srca in ne tiskaj si vküp roke. Pomagaj siromaki poleg zapovedi, in zavolo njegovoga siromaštva ga ne pusti praznoga. Ne odvrčaj svojih oči od siromaka“. To so reči Jezusa, ki pun lübezni, se je ne zadovoljo, gda je pravo siromakom da so — blaženi — bogatcom pa da so dužni pomagati siromake, nego povedao je tudi, da On drži kak sebi včinjeno, kajšte včinim ednomi iz med najmenjših siromakov. Naše srce samo nas vči, da naj se smilujemo našim bratom v potrebčinah.

Lübezen do bližnjega je zato naša velika dužnost. Ali s samimi rečmi pa jo nikdar nemremo spuniti. Prava lübezen pride iz srca in se kaže posebno v djanji. „Či što vidi svojega brata v potrebčini“, pravi sv. Janoš, „in zapre svoje srce; či ga vidi v potrebčini, pa samo pravi: Idi segrej se in nasiti, kak bo lübezen ostala v njem? . . . Dečica moja, ne lübmó z rečmi, tudi ne z jezikom, nego v djanji in istini“.

Samo da proti spunjavanji te zapovedi nikdar ne sfa-
lijo vzroki. Pripeti se, da tisti, ki naprej nosijo takše
vzroke, majo vsega obilno, samo da se nemorejo odločiti,
da bi drugomi na pomoč prišli, ar jih vleče žela za do-
bičkom. Bog pa ne žele več od nas, kak moremo, vej
čtemo v Tobiašovej knigi: „Či maš dosta, daj dosta, či
pa maš malo, gledaj, da tisto daš z radovolnim srcem“.

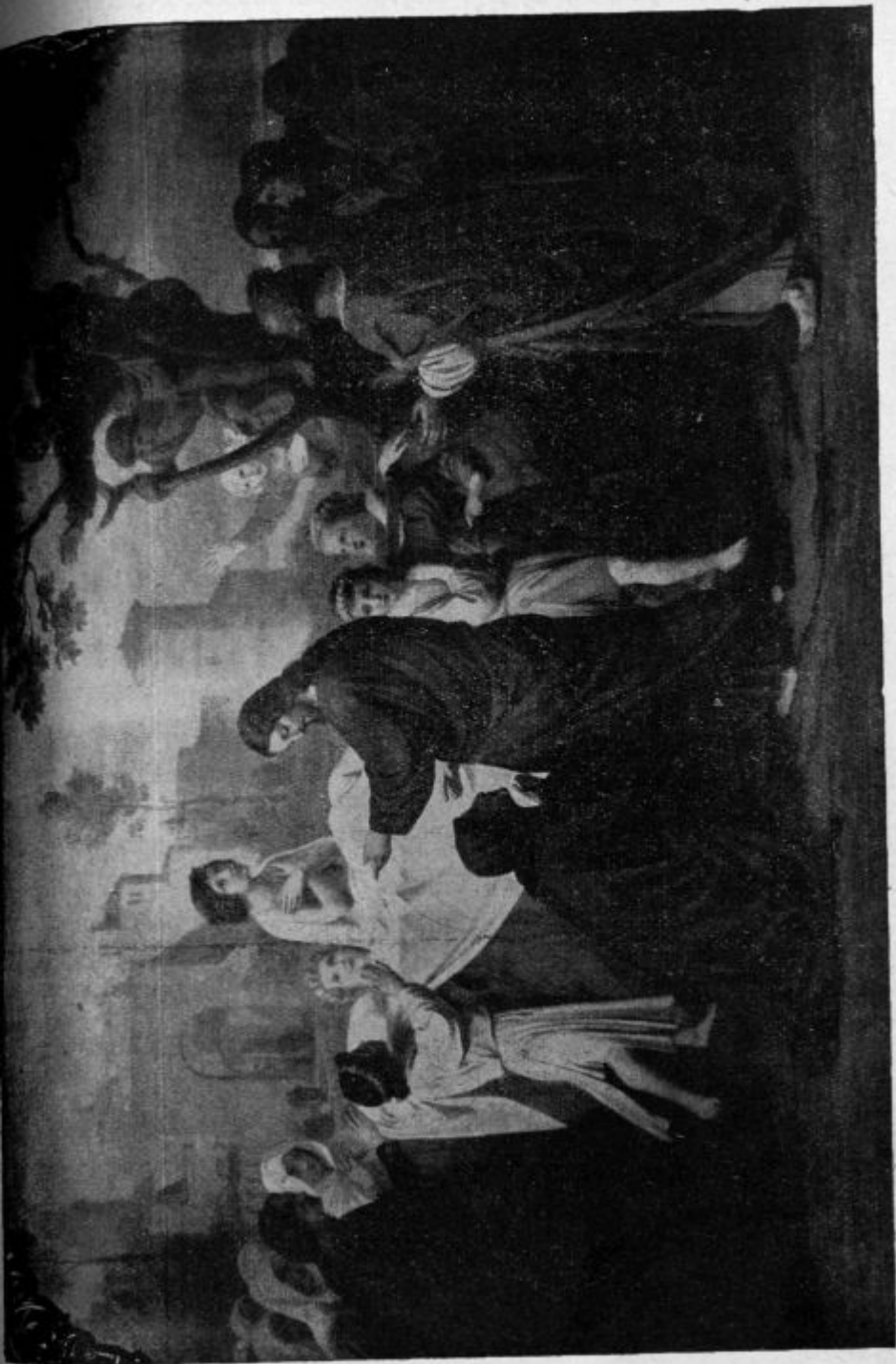
Drugi vzrok, šteri nas mora navdüşavati, da poma-
gamo našemi bližnjemi, je tisti, od šteroga guči boži Zve-
ličar: Niti kupice mrzle vode ne date, da vam nebi Ne-
beski Oča poplačao.

Vse, ka razdelite med siromake, bo vam stokrat povrnjeno v tom življenji, v drugom pa dobite vekivečno plačilo. Tüodnet vidite, dragi čtevci, ka na levoj strani zemete in z dobrim srcom date, tisto vam Bog stokrat nazaj dá na desnoj strani.

Vnogi starišje bi dostokrat raj zgübili polóvico svojega bogastva, kak pa trpeli špot, šteroga njim delajo deca, ki so morebiti zavolo bogastva postali zapravlasti, razvüzdani in grobjanski. Sirota mati, zobstom se jočeš in tožiš med takšov decov; tvoje vroče skuze nemajo toliko toplote, da bi segrele njihovo ledeno srce. Ka si zato začneš? Z botom bodeš iskala pomoči, ali bodeš jih preklinjala in njim smrt želela? Ne, draga mati, to bi vse nevarno bilo za tebe in za dete, tak na teli, kak na dūši. Karaj, kaštigaj tüdi, dužna si, ali najbolje obrni se k Bogi s celim srcom, moli, prosi, pomagaj, siromake koliko moreš, pa bodeš že vidila spreobrnjenje tvojega deteta. Ka pravim, tvojega deteta! Z almoštvom lahko rešiš in spreobrneš vnogo drüge dece, štera ali nemajo starišov, ki bi jih karali in včili živeti, ali se pa starišje ne brigajo za nje. Kak žalostno je gledati v vnogih vesnicah in posebno mestah, cele šerege takše zapüščene dece. Pa je to deco tak Bog stvoro na svoj kep, kak tisto, ka je tam v svetlih palačah. Ta deca tüdi samo edno dūšo majo, štero, či zgübijo, so na veke nesrečni. Što je tomi krivec?

Kak pa vi starišje krščanski lahko postanete starišje in rešitelje takše zapüščene dece? Tak, či pomagata takše zavode, gde se takša zapüščena deca vküp pobirajo in včijo živeti poleg krščanske vere.

Takši zavodje so vsikdar bili, nego v zdajšnjem časi se celo jako širijo pod oblastvov salezianskih dühovnikov. Gospod Bog, ki je tak lübeznivi oča, videvši strašno pokvarjenost mladine, je poslal ednoga vrloga moža, po

Jezus oživi mrtvoga Najmskoga mladenca.

imeni Bosko Janoša, ki je nastavo Salezijsko Držbo. Duhovniki te družbe majo posebno to za cio, da včijo mladino, posebno zapuščeno.

Vekši del takše dece, je siromaški, zato njim trbe dati strebo, opravo pa krüh. Salezianci pa to nemajo, zato kak naj razširjavlejo zavode? Samo Bog tam zeme, gde nega.

Ovo, ljubleni čtevci, mate lepo priliko, da pokazete lübezen do bližnjega z vašim milim darom. Na kak lepi cio pridejo vaši groši! Mladino rešiti, mladino!

Dajte mi dūše! To je vsikdar kričao Don Bosko. Dajte nam pomoč, kričimo tüdi mi, da rešimo dūše, ar jih je preveč dosta, ki hodijo po poti skvarjenja. Dajte nam pomoč, da odpremo zavode, pa či ne zavode, bár praznične oratorije, tüdi za našo slovensko mladino!

Zato bi jako lepo bilo, da bi se jih kak največ dalo notri spisati za salezijske sotrudnike, to je pomočnike. Morebiti bo što pravo: Zakaj bi se dao za sotrudnika pisati, vej či sam kaj mogoči dati dam, to je pa zadosta. Ali ne je tak. Ki se dá notri spisati, on či ravno nikaj nebi davao ali pa menje, kak ki je ne sotrudnik spisani, itak, ma deo v vseh tistih odpustkah, štere majo tretjirednicje sv. Frančiška. To je pa tak velika boža milost, od štere človek, ki žive v svejti in ne v kloštrah, vekše ne more želeti, in dobiti za svojo dūšo.

Drūštvo ali red salezijskih sotrudnikov so potrdili in obdarüvali s posebnimi milostmi in odpustki sv. Oča Pius IX. in njihovi nasledniki.

Pius IX. so želeti, da bi njihovo ime bilo zapisano na prvom mestu med salezijskimi sotrudniki; nagučavali so tüdi pūšpeke in duhovnike, naj se dajo notri spisati, rekoč; »Salezijski sotrudniki so odločeni, da včinijo vnogo dobra Cerкви in družbi človečanstva. Njihovo delovanje za mladino po časi dosegne takše poštenje, da že vidim ne samo držine, nego cela mesta in vesnice salezijskih sotrudnikov. Zato jih ljubim in sem jih bogato obdarüvao.«

Leo XIII. so pa ednok pravili Don Boski: „*Ščem biti ne samo sotrudnik, nego prvi sotrudnik.*“ Drugoč pa etak: „*Vsikdar, gda gučite salezianskim sotrudnikom, povejte njim da jih blagosjavlam iz vsega srca; povejte da cio Družbe je mladino obvarvati, in da morajo biti ednoga srca in edne misli v podpiranji salezianske družbe, či ščejo dosegnoti visiki namen šteroga si je družba zeberala.*“

Tüdi slavno vladajoči Pius X. so večkrat pokazali, kak lübijó in poštüjejo salezianske sotrudnike. Ešče prvlé, kak so nastali papa, so se dali notri spisati za sotrudnika.

Celo lahko delo je pa to. Sotrudnik je lahko vsaki, ki je spuno 16 let in je mogoči na kakši način pomagati salezianskoj družbi. Što se šče vpisati in vživati odpústke, mora biti vpisani v knigo sotrudnikov v Turini. To se pa tak lahko zgodi, da vsaki pošle svoje ime in odket je, Prečastitomi g. Klekl Jožefi, rediteli „Lista.“*) Oni tüdi gori zemejo ka što pošle za salezianske zavode, štero darilo de se pa posebno čuvalo in nabiralo za eden zavod v našem Slovenskom kraji na Vogrskom. Morebiti što nemore dati dosta, zato misli, da nemore biti sotrudnik? Ne je tak. Zavodi se povnožavlejo bole z malimi kak z velikimi dari; velikih darov je malo, malih pa dosta.

Pa ne samo s penezi, ešče na drugi način je lahko postati sotrudnik. Lahko postaneš z rečmi, či preporačaš. Sotrudnik postaneš z molitvov, proseč, da Bog blagoslovi in pomaga saleziansko apoštolstvo med mladinov. Toda potrebno se je notri dati spisati, in gda je to v redi, vsakši dobi brezplačno edno knjigico „Pravila“, v šteroj je vse razloženo ka eden sotrudnik mora opravlati, in vse düševne dobrote, šterih je delnik.

R. J. salez.

*) Če se što zglesi, iz srca rad ga sprejemem. Vrednik Lista.

Jezušova oblüba.

Očivesno i določno je Gospod z temi reči povedao, da bo dáo pod podobov krüha svoje telo v jed. Tak so tüdi Židovje razumili te reči, ki so napravile na nje mogočen vtis. Ništernim se je nemogoče vidilo, da bi mogoé Jezuš to oblübo spuniti, i neso vervali, drügi so pa vervali. Nastala je svája med njimi, i ništérni so pravili: „Kak nam more te svoje telo dati jesti?“ Jezuš je ostao pri svoji rečaj i je ne preklicao, ka bi stalno včino, či bi ga židovje na opak razméli. Ve že večkrat prle svojim poslušavcom, gda so ga naopak razmeli, raztolmačo pravi pomen svojih rečih, da bi tak odstrano zmote i pregnao dvojnosti. Gda so ga pa dobro razumeli, i ne so šteli vervati, te je navadno določno ponovo svoje reči i potrdo njih istinski pomen, ne da bi jih na novo razlagao. Tak je bilo tüdi tü.

Židovje so prav razmeli Jezušove reči: „Či što jé od toga krüha, de živo na veke: i krüh šteroga bom jaz dáo, je moje telo za življenje svejta.“ Teda vnogi iz med njih neso šteli vervati, ar so ugovárjali rekoč:

„Kak nam more té svoje telo dati jesti?“ Jezuš je ostao pri svojoj trditvi, i je ešče bole krepko, šče bole odložno potrdo to, ka je prle velo. Slovesno je ponovo, ka je povedao prle, ar je ešče bole na tenko povedao svojo veliko oblübo. Jezus njim je teda velo: „Zaistino zaistino vam povem: Či ne bodete jeli tela Sina človečega, i pili njegove krvi, ne bodete meli življenja v sebi. Što jé moje telo i pijé moje krv, má večno življenje, i jaz ga bom obüdo slédnji dén. Zakaj moje telo je istinska jestvina, i moja krv istinska pitvina. Što je moje telo i pije moje krv, ostane v meni i jaz v njem. Kak je mene poslao živi Oča i jas živim za volo Očo, tak de tüdi tisti, šteri mene je, živo zavolo méné“. (Jan. 6, 54—50.)

Jezuš je vido njih mišljenje i dvojenje, zato njim je

šteo pomagati iz zadrege i zatreti vsako dvojlivost v njih. Velo njim je: „To vas pohūjša? Kapa teda, gda bode vidli Sina človečega gori iti, kje je prle bio? Dūh je šteri oživla, telo nikaj nepomāga.

Reči, štere sam vam jaz govoro, so dūh i življenje“. (Jan. 6, 63—64).

Gospod Jezuš Kristuš je z temi rečmi šteo svojim vučenikom povedati: Vas moje reči pohūjšajo i vi nemo-
rete vervati, da bi vam jaz mogeo dati svoje telo v jestvino i svojo krv pitvino? Prav bi meli vi, či bi jaz bio človek. Ali pride vōra, gda bode vidli, kak se zdigāvlem nad oblāke, i stem posvedočim, da sam pravi Bog; ali bode te šče te dvojili nad pravicov mojih rečih? Bode te ešče dvojili, da bi vam mogeo dati svoje telo v jestvino i svojo krv v pitvino? To se znā da vam svojega tela nerazrežem na falačke, da bi vam je dao v jestvino, niti vam ne bom dao svoje krvi v naravnoj podobi. Ka bi vam tūdi hasnilo samo telo brezi oživlajočega dūba, ločeno od moje bože nature. Dao vam bom svoje živo, spre-
menjo, dūhovno telo, ki je na skrivnosten način nazoči pod podobami krūha i vina. To telo je mogoče viditi samo z dūhovnimi očmi, i se more sprejeti i zavžiti le v dūhi žive vere i lūbezni. Lepo je Gospod s temi rečmi razložo svojo oblūbo, pa vendar se je ešče vnogim vučenikom ta reč pretrda vidla i vnogo iz med njih je vkraj odišlo i neso šteli vervati. Zrok njūve nevere je odkrio Gospod sam, gda je velo: „Zavolo toga sam vam pravo, da nišče nemore k meni priti, či njemi ne dano od mojega Očé“ (Jan. 6, 66.) to je, : moj Oča njim je šteo dati dar vere, pa vu svojoj telovnosti so zaprli srca milošči božoj. Gda je vido Jezuš ka so ga vnogi zapūstili zavolo svoje nevere, obrno se je k apoštolom govoreči: „Sčete tūdi vi vkraj oditi?“ Ali apoštolje se ostali trdni vu veri, vervali so da je Kristuš pravi Bog, šteromi je vse mogoče. Zato je odgovoro Peter vu imeni vseh:

„Gospod kam bi šli? Reči večnoga življenja máš; i mi smo vervali i spoznali, da si ti Kristuš, Sin boži.“ (Jan. 6. 69. 70.) To je velika oblúba, štero je dáo Jezus leto pred svojim trpljenjom. Oblúbo je, ka dá svoje telo v jestvino i svojo krv v pitvino i stem včio svojo pravico, bistveno nazočnost v svestvi presv. Rešnoga Tela. Kak njemi je bilo mogoče svojo oblúbo spuniti nihajmo njegovej neskončanoj modrosti i vse mogočnosti. On, ki je nasito zmalimi koláči krúha jezere lústva, da túdi lahko v svojoj vsegamogočnosti svoje telo v jestvino. On ki je hodo po morji ne brigajoč se za naturne zakone, túdi lahko prezira naturne zakone, gda bo oblúbo spuno. On, ki je v Káni spremeno vodo v vino, túdi lahko krúh spremeni v svoje telo i vino v svojo krv. On, ki se je z lastivnov močjov z odičenim telom zdigno nad obláke, more túdi dati to telo nam v jestvino!

Vervajmo to močno i vživajmo je gosto-gostokrát.

Opominanje za prav vremena. Na smrt obetežao je eden oča. Zdravnik ide ravno od njega i ženi naznani ka ne ga vüpanja za ozdravljenje. Ali nišče ne vüpa to betežniki ovaditi. Osemlet stara njegova deklička si pa močno na srce vzeme očino dúšno nevarnost, batrivno stopi k njihovej posteli, jih primle za roko i njim naznani, da mati jočejo, zato ka ajta vi morete mreti, ovaditi vam pa ne vüpajo to, ka so doktor pravili. Jaz vam pa drági oča ovadim zato ka so g-plebanoš v šoli pravili, ka če betežniki to domači ne ovadijo, greh včinijo. Žato vam jaz to naznanin, naj bi se drági oča spovedali, prečistili. „Dobro je dete moje, naj pridejo g. plebanoš“. I ešče te den se spove betežnik i po spovedi jočič právi „Oj, kaj bi bilo z méne brez lübeznivoga opominanja mojega deteta?“ Na drúgi den je že mrtvec bio.

Zveličavna pokora. Eden plemeniti, ali jako zagrešen človek se je štel spokoriti i zato je v Rim potůvao, naj se tam pri samom svetom oči spove. Sveti oča so poslůhnoli njegovo spoved i zadovolni so bili Ź njegovov natenčnov spovedjov, močnim obŹalůvanjom. Ali pri nalaganji pokore njim je vsigdár protigučao. K posti je praj preslab; k čitenji i molitvi pa časa ne; rávnotak ne vtégne premislávati i romati; bedeti (virestůvati) i na trdoj zemli spati se pa ne pripravi njegovomi stani. Na slednje so jemi dali sv. oča eden zláti prstan, v šteroga so vdublene té reči bile: „Spomeni se, da moreš vmreti!“ Za pokoro so njemi pa naložili, naj té prstan zmerom nosi i končimar ednok na dén té reči prečité. No, to je že za mé pokora, si zmisli, i gda bi jo že parkrát zvršo si začne premislávati: če pa morem že ednok vmreti, kaj drůgo bi delao na sveti, kak naj se k miranji pripravim. Zakaj bi se záto tak čuvao, da mi smrt vzeme zdravje i telo mi sprné i zagnili? V prvom mesto morem si li důšo na skrbi meti, naj se na veke ne pogůbi. I od toga vremena mao njemi je več edna pokora ne bila Źmetna, dosta dobrega je delao i blaženo je mro.

Dober odgovor. Ogovárjao je eden bankar, ki je vnogo krivičnih penez meo prisebi, lůdi, zakaj hodijo k spovedi. On bi — rekši — ne šo, če bi njemi što desetjezero rajških dao. To verjem, odgovori njemi eden čeden moŹ, da vi bi te mogli dvajseti jezero forintov povrnoti. Vam pa takše pogodbe vonjajo.

Ne sme duŹe tak biti. „Kak je mogoče to, ka boŹe vole ne zarazumijo lůdjé, ka Jezušovo volo tak mlačno spunjávao? Da lůdje ne obiskávlejo zadosta stola Gospodovoga. Źalibog, ne čůtijo potrebčine, ka bi si důšo bole hranili z krůhom Źivljenja, ka bi večkrat šli k svetomi obhajili. V prihodnosti to ne sme duŹe tak ostati“. To pa pišejo: Lejten, hollandski půspek.

Samomor. V Semmeringi v Hoteli pri južnoj železnici se je k smrti strelo dr. Váradi Sigismund vogsrke državne hiše poslanik, en divji liberalec i slobodnozidarec, ki je pred kratkim vüpaol na državnom zbori nepošteno govoriti proti Marijinim družbam. Kak hitro ga je Marija pokaštigala. Mozgovje so njemi začeli gnjiliti i za volo te neozdravlive bolezni se je skončao v obvüpanosti. Zaistino kak veselo je Mariji služiti, tak strašno je njej se proti postaviti.

Plemeniten dar. Mlajši John Rockefeller amerikanec je 50 milijon koron darüvao v té namen, naj se prepreči odavanje deklin. V nesramne, nečiste hiže, krčme, gledališča se pogajajo te nesrečne, kak nema stvar. Navadno židovke tržijo žnjimi, se ve da na veliki dobiček. Té nesrečne so pa te v nečistost pogrožene, dokeč je ali kakši grdi strašen beteg ne reši sramotnoga življenja i je ne spravi v pogüblenje, ali pa dokeč ne odskočijo, se službe ne rešijo. Oh kak žalostno življenje je to. V veliko mesto, slovensko dekle, nigdar neidite služiti brez pisma svojega dühovnoga pastira, ki vas napotijo k družbi, štera spravlja službo pri poštenih, krščanskih hišah, naj ne postanete vnüče židovske.

Naš milostiven püšpek so prosili tourskóga püšpeka na francozkom, naj dájo eden del ostankov sv. Martina našoj püšpekiji.

To moremo naime znati, ka se je sv. Martin püšpek v Sabarii, to je v denešnjem Szombathelyi, narodo pa je

sledkar v Toursi na francozkom pūšpek bio. Zakopani je tam 397-ga leta, kde so ga pobožni francozje jako čistili vsikdár. Vu časi kalvinov ino za časa vélke francuzke reberije so kalvinje pa sledkar reberiasje njegove kosti oropali tak, ka zdaj samo gláva pa roka sta ešče v tistoj velikanskoj cérkvi, štera je njemi na část v Toursi postávljena.

Tourski pūšpek so dovolili, ka dájo z toga eden tao nam, ár se je sv. Martin tū narodo pa tūdi patron naše pūšpekije je ou. Vu začétki ivanščeka de edna komissija dūhovnikov šla v Tours po svéte ostanke, za štere eden srebrni steber sv. Martina dájo tečas napraviti, pa je te vu té steber denejo ino ga z njim vred na oltár sv. Martina položijo v Sombotelskoj pūšpekovoju cérkvi.

Velka dogodba se je pripetila na nemškom sūšca 19-ga tekočega leta. Zbrisali so državno postavu, štera je od 1872-ga leta mao goristala, ka dūhovnicje réda Jezušovoga ne smejo na nemškom prebivati. To postavu je napravo glasoviten kancellár Bismark te, kda je šteo katoličansko vero zbrisati na nemškom. Ali ne se njemi je posrečilo to delo; katoličanci so naime kak eden človek goristanoli ino so napravili stránko na državni zbor, štera se „centrum“ zové i je nájmočneša med strankami toga zbora i štera je zdaj te sledjen ostánek Bismarkovih neprijátelskih právd tūdi zbrisala.

Što zná, meni se tak vidi, kak či bi tá dogodba vkūpslišila z ovim drūgim glásom, vu šterom čtémó, ka rávno 19-ga sūšca zajtra ob šestih je eden sociáldemokratični težák v Mühlheimi poleg Ruhra dolistreló v spovedárnici sedéčega jezuitanca Wengelera, ki je tam mission držao. Jeli je té áldov krvávi nej bio záto prinešeni Bogi, naj se Bog smilúje nemških katoličancov? Bog čúdne poti má; pred njim je to ne nemogoče.

Si vido? Nemák s tem ščé svojo nevernost opravičati, zagovárjati, ka právi: Si vido Bogá, si vido nebésa, si vido pekeo? Takšega bedáka mi tūdi moremo pitati na priliko etak: Si vido japanskoga casara? Ne si ga vido? No te ga pa poleg tvoje modrosti nega. Vsi čedni lūdjé pa znájo, ka japanski casar vu istini jeste, imé njemi je Jošihito, živé vu glávnom mestu Tokio. Ali si vido Afriko? Znam, ka si je ne vido. Te je pa znábiti nega? Zakaj je

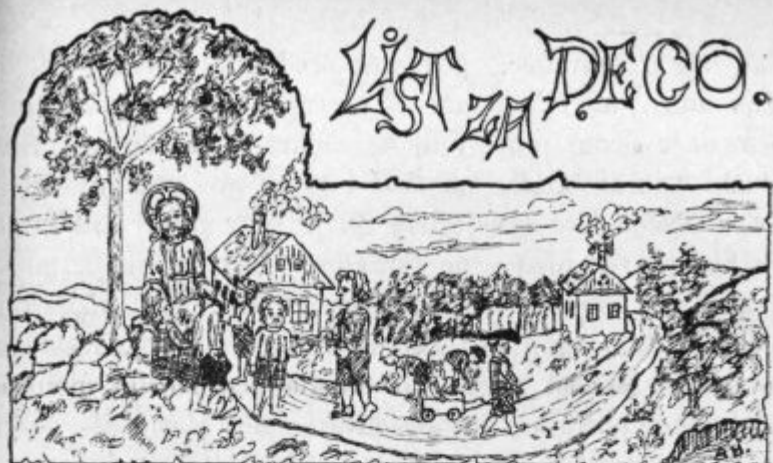
pa te na zemlevidi narisana? I zakaj vsi spametni ljudje verjejo, ka je Afrika eden veliki del svejta, štiri od nás na jüg leži? — Ali pa si vido tvojo pamet? Jeli, ka ne? Te pa nemaš pameti, ar je ne vidiš? Čeden človek zná, ka mi dosta takšega verjemo i moremo vervati, ka ne vidimo. Samo norc zagovárja svoje nevervanje s tem, ka je praj ne vido.

Boj je ešče izda ne henjao na jugi pa ne vemo, kama se obrné. Novine zdaj tak pišejo, ka bode mir, odrin je prišeo v roke bulgarom — nego jáko negvüšno se vidi celo delo z mirom — na sprotoletje šče smrtni mir zná pridi na vnoge, ki so vu vojski! Molimo za dár mira!

V Budapesti šče izda sama vladajoča stránka dela postáve za nás. Zdaj so napravili nove odrédbe za zebiranje držávni poslanikov. Po tom do pa na réd jemáli pláčo vučitelov, ka tej vučeni ljudje ne bodo potrebni z ménšim živetí, kak fabrikanski težácje, štere je šola nikaj ne koštala. Edno je samo žalostno, ka — kak se je na spravišci v Pešti opetno zgodilo — vnogi vučitelje se posili ščejo od naših verskih šol odtrgati i je državi podvrči. Ali hvála višnjemi Bogi, tá njihova nakána se je zpá zjalovila.

Srbsko pa Vatikán. Zdaj, ka je srbsko držánje dva-krat tak velko grátalo, kak je bilo pred türskim bojom, so srbi túdi rimskomi pápi naznánje dáli, ka od sega mao ščejo túdi katoličancom dati njihove pravice. Srbi so naime pravoslavni, ali kak mi radi právimo staroverci. Katoličancov je pri njih malo pa obrambo katoličancov vu njuvom držánji je dozday Vogrsko i Austria melo na skrbi. Zdaj pa te ščejo se od té obrambe odsloboditi ino sami napraviti zvezo z rimskim papom na našo vero gledoč, kakše sloboščine naj pri njih má.

Na francuskom se začne zoriti. Neverni voditelje držánja v pamet jemléjo, ka se katoličanci začnejo zbüdjavati na obrambo verske sloboščine pa so zdaj napravili postávo, ka vóstirani barátje i nüne slobodno pridejo nazaj domo pa posamezno slobodno stanújejo domá, či za toga volo prošnjo dájo notri k ministeriumi. Máli začétek pobolšanja, nego li malo več, kak nikaj.

Lourdes.

Obećao sam vam draga dečica, ka vam povem, zakaj se je Blázena Devica Marija Bernadetki prikazala. Ali ne pozabite, da sem jaz to samo tistoj deci obećao, štera se je vüzemske svétke pred Marijinim Sinekom dragim Jezušekom, ki v oltári pod belim krúhom živ prebiva, i gleda po celom svéti, kaj deca kje delajo, dobro obnašala. Tim vrlim bom samo nadale pripovedavao. Ti lagoji so nê vredni od Marije nikaj čúti. Njej tak ne trbe takših, ki njenoga Jezuška žalijo, naj ne bodo pri njej zato niti pri guči od njé. — Žmetno se vam to vidi? Jezuši je túdi žmetno bilo, gda ste se pred njim smejali, rivali, podregavali, njemi hrbet kazali, nazaj zijali, se posmicavali i ešče ništeri bili. Nikdar več to nevčinim! Da ste pa to žé večkrát obećali pa li ne zdržali! Zdaj zdržimo. Bom že vido. Če verno spunite pokoro, štero vam naložim, te bom vam vervao i te bom vam dale gućao od nebeske matere.

Ta pokora pa naj bo sledéća : Vzemi si v roke sveto

š je s, s je sz, č je es, ž je zs.

číslo, ali rožnivenec, poklekni pred oltár véliki, gde je Jezuš notri, ali či ne moreš v cérkev doma poklekni i obrni se z licom proti velikomi oltári svoje farne cérkve i kúšni trikrat križec na čisli i pravi po vsakom kúši: Devica Marija, tvojega Jezuša, ki je tú v oltári pod podobov krúha, več nigdár ne razžalim. O dobra mati, prosiga, naj mi odpústi, i ti mi túdi odpústi. Več nikdar ne bom v cérkvi lagoji (a). Zatém pa zmoli edno zdravomarijo za nedužnost decé. To če včiniš, smo se pomirili i slobodno poslúšaš pripovedávanje od Marije — če pa ne — niti odzdaleč ne pogledni proti Marijinomi listi.

Poslúšajmo zdaj te dale pripovedávanje.

Bernadetka se je jako zosagala, gda je Blaženo Devico Marijo ovarala i v tom strahi je včasi za svoj rožnivenec zgrabila, šteroga je zmerom prisebi mosila, i pokleknovša molila ga je. Kaj je pa Marija tečas delala? Gledala je dekličko i jo lúbeznivo poslúšala. Trpelo je pa to štrtin vüre, te je Marija z izpred njenih oči preminola i nazaj v nebo odišla.

Dragi pasterci i pasterice, vidite zdaj, koga ma rada Marija, kaj rada poslúša? Nosite z sebov rožnivenec, ali kakšo dobro knigo na pašo? Ali morebit samo kaj noroga začinjate na paši? Marija se je prikazala, naj gleda svojo dobro deco, njéne molitve poslúša. Bodite vi túdi dobri, molite radi, čitajte kaj lepoga radi, to je túdi molitev i Marija vas bo vselej lepo gledala i lúbeznivo poslúšala. Vidite, obprvim je zato prišla ona, naj celi svet vidi, kak rada ma ona dobro deco.

Zakaj je Bárica ednok vkrala i zakaj je več ne?

Bárica je to navado méla, čeravno so jo g. kaplan, pa domači túdi vnogokrat zatogavolo kárali, ka je preveč rada sem-tam glédala. Njene oči so vse gor vteknole. Takši je pač ne šo mimo šole, kabi ga ona bár z ednim

okom nej poglednola. Samoobsebi se razumi, da je zato-gavolo ne bila pazliva i njoj je dosta mimo prišlo privčenjej, najbolje njoj je pa ta radovednost škodila dūši. Dūše se najmre vse poprime, je te že dobro, ali slabo. Vidila je pa ona več slaboga, kak dobroga, bojati se je zato bilo, ka to dete, štero je tak rado melo Jezusa v oltári i tak rado molilo čislo Mariji na čast, zavolo oči na božen sled pride.

Baričinih starišov hiža je notri v vulici bili. Ne je trbelo njej po glavnoj cesti domo iti. Ali ona je li tū hodila zato ka je tū več vidila, najbolje pa záto, ka je tū edna trgovina bila, v štere okni so vsakovrstni lepi ptiči, cukri i drūge deco tak vabeče reči bile. Najbolejo je pa vlekla edna tablica čokolade, na šteroj je oroslan bio gorprikeljeni. To bi raj mēla, kak celi svet. Samo ka té oroslan je dragi. Gde vzeme ona deset filerov. Ali biti pa li more moj, si misli. Nego kak? Že znam, odgovori. Mati me bodo pa gonili belice iskat i tri si vkraj denem, pa za njé si kúpim to. I kaj njoj je hūdi dūh pošepeteo, to je včiniła. Materi je vkrala, potem zlagala, ka več ne najšla belic, zatém brez dovoljenja po vesi odišla i te naj jo nišče ne zgrábi, kaj jē, je naglo požirala to čokolado, štera je stára bila i njoj je tak obškodila, ka je mogla vléči. Ovaditi pa li ne vūpala nikomi, od česa je betežna.

Samo gda so njoj mati pravili, ka de lekaj mogla mreti, i je jo preveč zosagala ognja, v šteroga bi na ovom sveti prišla, te njim je vse odkrila, kaj je včiniła i jočič prosila odpūščenje; mati so pa pa zdravniki vse povedali, ki so jo zdaj že mogli zvráčiti. Odsehmal je več nikdár ne krádnola i tūdi ne okoli se zazijávala, čeravno bi se njoj što po glávi vozo. „Jezus! za tvojo volo ne bom zdaj okoli gledala“ si je vseli zgučala, gda so jo

oči kam vlekla. Jezus je pa tak veselo gledao i blagoslavljao z oltara to malo pokornico, štera z ljubézni do njega se v poglédi zatajüvala.

Prišla je spomlád.

Prišla je spomlád
Büdi se cvët trát
Deca pa igrat
Začne se takrat.
Glejte, kák voják
Vam je mál' Botják !
Kak vöstopa žnjim
Gregoričov sin !
Tilča pa : „boben
Ná hrbti nesém“ —
Vesélo kriči.
„Hektor tüd' beži ;
Pa na hrbti má
Prt i piskra dvá.“

Pošta.

Franc Smodiš Oberrakitsch. „Lepo želem vsem pisatelom Marijnoga lista od Duhá svetoga razsvetljenje, ka bi nam vnogo lepih navukov vu naša srca meli zapisati, kabi mi eti vu drúgi krajinaj túdi od duhovnikov našega maternoga jezika končimár vsakši mesec božo reč poslušali.“ Tak pišete. Lepa hvala na odkritosrčnom spoznanji. To nas veseli, ka lúbite navuke Marijinoga lista i ka pošťujete tam med drúgim narodom svoj lepi slovenski materni jezik. Ostanite stanovitni i v drúgih túdi obúдите, ki so okoli vás, lúbezen do bože reči v svojem maternom jeziki.

Pintarič Števan, Zelko Alojz, Sedjeri Ana, Črepnjak Roza, Sv. Ielena. Iz srca rad dam mesto v listi za imena, ki bodo na podobo Srca Jezušovoga za vašo cerkev kaj darivali kda réd na to pride. Ešče letos bo. Samo spišite imena doli v teh literaj, kak je list zdaj ma.

Pozvek Jožef Vidonci. Z poslanimi tremi koronami se je bratov lánski dug rešo. Vse je v redi.

Raduha. I. Ivrea. Bog plati. Nekaj pride. Pri navajanji sv. pisma túdi knigo, poglavje i red naznani, z štere je vzeti citatum.

Kreslin Jožef Veszprém. Celó dogotovleno delo se sme samo v vredništvu poslati, štero v slovenskom pravopisi more sklenjeno biti, kak vidiš v dozdanjih snopišah.

Hozjan Martin, Varaždin. 2 koroni za list sem dobo. Bog plati Vsaki more naprejplatiti, kak je v prvój i v vsakój številki naznanjam. Če na posvečnjek pred podobo sv. Frančiška kaj pošleš, rad gorzemem.

V Pertoči na pošto dano nepodpisano pismo ma lepe reči v sebi, ali objaviti se v listi nesme, da je ne podpisano. Vsaki, ki kaj piše, naj podpiše svoje pošteno ime.

V Krašče, naj se listi leže delijo, pošilam Kolmanič Stefani 13, Vučak Stefani pa 10 listov. Pri tema dvema naj se oglasi, ki bi ga ešče rad meo.

Kren Jürij Görinci. Marija naj vam plača za doblenoga naročnika. Dobo sem za obadva naročnino po 2 K. Samo na sodi božem bodete poistini v pamet jemali keliko dobroga vam je list spravo v teh devetih letah, kak mi veselo naznanjate da ga mate. Kak se deža hasek ne dá te včasí spoznati gda ide, nego, gda lepo sunce obsija navlaženo zemlo, ravnotak dúševni dež milošče doblene po lepom čitenji túdi samo te pokažejo svoj veliki sad, gda nam dúšo obsija vekivečno sunce, Gospod Jezuš Kristuš. — Daj Marija dosta takših stanovitnih dúš!

Iz Amerike smo dobli dve nepodpisani pismi. Odgovora ne dámo na njive, zato ka, če bi pošteno ime nosili, ki so jive pisali bi je vřpali podpisati.

Odpūstki.*April.*

13-ga	popolen odp. za družbo karmelskoga škapulera, ali šterikoli den v osmini.
16-ga	popolen odp. za vse tretjerednike, šteri svoje obljube té den pono- vijo ali pa prvo nedelo potom, če so te dén zadržani.
18-ga	družbo Srca Jezušovoga, ali pa v nedelo 20-ga.
20-ga	družbo živoga roznoga venca.
24-ga	tretjerednike.
25-ga	družbo Srca Jezusovoga, ali pa v nedelo 27-ga.
27-ga	družbo karmelskoga škapulera.
28-ga	tretjerednike.

Maj.

1-ga	popolen odpūstek za tretjerednike i vesoljna odveza ; družbo : Oltarskona Svestva (i eden, šterikoli den meseca) ; živoga roznoga venca ; Srca Jezusovoga (dvoji-ali pa eden prvo nedelo) i karmelskoga ška- pulera.
2-ga	družbo Srca Jezušovoga.
3-ga	tretjerednike v črenslovsko tret- jeredniško podružnico slišajoče i družbo karmelskoga škapulera.
5-ga	družbo Srca Jezušovoga i kar- melskoga škapulera.

K zadobljenji popolnih odpūstkov je potrebno spoved, prečiščavanje opraviti i v namen sv. materecerkve moliti. Navadno se moli 5 očanašov, 5 zdravimarj. Opravi se pa naj ta molitev ešče v cerkvi, zato, ka se obiskavanje ma- terecerkve večkrat tūdi naprejspiše. Ki vsaki den, ali konči 5-krat na tjeden hodi vredno k sv. obhajili, brez spovedi dobi vse popolne odpūstke. (Ac. S. S. XXXIX. 62, 1906. febr. 14.)

Drüštvo škapulersko : Görköš Gejta z Nedelice 110 kor., Prša Ana 3 kor., Čolig Kata 1 kor., Švare Treza 1 kor., Hozjan Maria 1 kor., Kelenc Ana z Velke-Polane 1 kor., Görköš Julia 1 kor., Pücko Ana z Gumilic 40 fil., Tompa Ana z Brezovice 4 kor., Hozjan Ana Geričova 40 fil., Dominko Bara 1 kor., Režonja Ana 1 kor., Šömen Kata 40 fil., Škalič Ana 60 fil., Farkaš Magda 1 kor.

Na Marijo, štero v preseciji nosijo i na njéne kinče :

- Šömen Ana 1 kor., Špilák Verona 80 fil., Lončar Bára z Gomilice 20 fil., Žálig Ana 1 kor., Zver Kata z Brezovice 1 kor., Hozjan Ana 20 fil., Markoja Maria 1 kor., Šömen Bara 50 fil., Šömen Kata 50 fil., Šömen Maria 50 fil., Tivadar Ana 50 fil., Raščan Ana 50 fil. Vinčec Bára 50 fil., Raščan Maria 50 fil., Raščan Bára 50 fil., Bedernják Maria 1 kor., Bogdan Maria z Lendavskih gor 40 fil., Bogdan Roza z Lendavskih gor 40 fil., Bogdan Vilma z Lendavskih gor 20 fil.

Dari na melinsko kapelo :

Ozimec Ivan 200 kor., Škáfár Mihál 10 kor., Škáfár Ana 10 kor., Rous Jánoš 10 kor., Zvér Marko 10 kor., Režonja Marko 10 kor., Stanko Matjaš 16 kor., Zadravec Marko 6 kor., Horvát Ivan 6 kor., Kokol Števana Dovica 10 kor., Küzma Št. 40 kor., Zadravec Jožef 20 kor., Glaváč Ivan 60 kor., Forján Ivan 120 kor., Kavaš Treza 10 kor., Porédoš András 50 kor., Majcen Št. 20 kor., Maroša Verona 50 kor., Majcen Jožef 40 kor., Fekonja Ivan 20 kor., Küzma Jožef 200 kor., Štaus Ignáci 40 kor., Smodiš Št. 40 kor., Šprinc Matjaš 6 kor., Škáfár András 10 kor., Düh Mihál 6 kor., Kavaš Mihál 5 kor., Copót Kata 1 kor., Horvát Št. 4 kor., Küzma Mihál 20 kor., Matko Ágota 5 kor., Szép Ferenc 10 kor., Balaž Mihál 10 kor., Kováč Št. 100 kor., Nemeec Ivan 5 kor., Zorko Martin 20 kor., Maroša András 5 kor., Bašša Matjaš 10 kor., Horvát Št. 3 kor., Gerič Ferenc 5 kor., Pozderec Ivan 20 kor., Pozderec Mihál 20 kor., Maočec Ivan 10 kor., Pücko Št. 3 kor., Törk Mihál 2 kor., Düh Mártin 20 kor., Zelkó Jánoš 10 kor., Kociper Mihál 10 kor., Horvát Št. 10 kor., Zorko Matjaš 50 kor., Kavaš Martin 20 kor., Mesarič Št. 40 kor., Maočec Št. 2 kor., Glaváč Št. 40 kor., Glaváč Mihál 10 kor., Kostrica Matjaš 20 kor., Glaváč Martin 10 kor., Jerebic András 20 kor., Balažic Št. 10 kor., Stermec Mihál 6 kor., Kociper Matjaš 20 kor., Jerebic Ivan 20 kor., Horvát Martin 15 kor., Kobilec Št. 20 kor.,

Maošec Martin 100 kor., Horvát András 100 kor., Düh Ferenc 6 kor., Düh Št. 5 kor., Kolman Ivan 7 kor., Perša Orša 24 kor., Kolár Maria 2 kor., Kolár Matjaš 2 kor., Kúzma Mihál 40 kor., Pozderec János 20 kor., Jerebic Št. 10 kor., Tkálec Martin 14 kor., Glaváč Št. 60 kor., Majeen Martin 10 kor., Kolár Jožef 50 kor., Talján Jožef 10 kor., Ščančar Št. 60 kor., Skariot Jožef 10 kor., Maršič Št. 100 kor., Düh Št. 200 kor., Forján András 300 kor., Jeneš Mihál 20 kor., Kolman Ferenc 10 kor., Kúzma Ivan 10 kor., Zadravec Št. 60 kor., Mesarič Martin 5 kor., Sraka Orša 10 kor., Gjura Marko 20 kor., Raj Maria 15 kor., Horvát Jožef 10 kor., Balažic Lena 2 kor., Tkalec Št. 10 kor., Maošec Ivan 10 kor., Stermec Mihál 10 kor., Kúzma Št. 5 kor., Saruga Ivan 20 kor., Tkálec János 5 kor., Kerémár Márko 10 kor., Mesarič Št. 20 kor., Gjura Martin 20 kor., Rous Matjaš 3 kor., Jaklin Matjaš 10 kor., Poek Anton 5 kor., Bakán Št. 10 kor., Jandrašič Maria 2 kor., Pétek Št. dečko 10 kor., Horvát Orša Balažic Ivan 20 kor., Guitman Jožef 10 kor., Pétek Št. dervarič 5 kor., Lendvai Kata 10 kor., Pétek Št. 3 kor., Sobočan Martin 20 kor., Brūnec Martin 100 kor., Brūnec Agota 2 kor., Mesarič Mihál 50 kor., Düh Marko 100 kor., Ozimec Maria 20 kor., Péterka Št. 15 kor., Ozimec Roza 20 kor., Pétek Ivan 20 kor., Bagári Miklós 10 kor., Jerič Matjaš 60 kor., Jerič Ivan 20 kor., Stermec Agota 10 kor., Antolin Jožef 10 kor., Gjura Martin 20 kor., Düh Mihál 20 kor., Forján Jožef 10 kor., Nežič Martin 10 kor., Damisch Treza 10 kor., Lešnjek Matjaš 10 kor., Fekonja Márko 3 kor., Fekonja Jožef 10 kor., Fekonja Mihál 10 kor., Gjura Ágneš 4 kor., Vinkler Jožef 19 kor., Bašša Št. 2 kor., Kavaš Mihál 4 kor., Frank Ivan 10 kor., Schleifer Ignáci 30 kor., Mlinarič Mihál 2 kor., Kovačič Ferenc 10 kor., Brūnec Matjaš 5 kor., Talján Márko 2 kor., Dervarič Št. 20 kor., Pintarič Jožef 50 kor., Kouter Ivan 15 kor., Žokš Mihál 20 kor., Maitz Jakob 3 kor., Poek Jožef 5 kor., Lainer Št. 4 kor., Kikel Št. 4 kor., Potec Matjaš 12 kor., Jaklin Marko 3 kor., Stof Jürj 4 kor., Vohár Ivan 50 kor., Tkalec Matjaš 10 kor., Skariot Ivana dovice 4 kor., Skáfar Bára 1 kor., Kolarič Maria 1 kor., Mlinarič András 2 kor., Potočnjek János 10 kor., Sabotin Maria 10 kor.

